

JOZEF MISTRÍK

**BASIC
SLOVAK**

SLOVENSKÉ PEDAGOGICKÉ NAKLADATELSTVO

This textbook of Slovak is for English-speaking students. It is a modern textbook and was elaborated on the basis of a statistical research of the word stock of the standard Slovak language. From texts containing 1 000 000 words the author chose only the 800 most frequent words, which represent about 80 per cent of any Slovak text (J. Mistrík, *Frekvencia slov v slovenčine*, Bratislava 1969). Besides, only those grammatical phenomena are employed which are the most important in communication and their methodical ordering follows their frequency (J. Mistrík, *Frekvencia tvarov a konštrukcií v slovenčine*, Bratislava 1985).

In 15 lessons the student can master the Slovak language to such an extent that he can quite easily make himself understood in common situations and fairly well communicate on various topics. The textbook contains study passages, a rich series of exercises and revisions, synoptic grammatical tables, and a list of the 800 most frequent words, which are employed in the book.

The author is a linguist and university professor. He spent several years working in the universities of Oxford, Sheffield, Cologne and Moscow. He also lectured in the universities or international congresses in the U.S.S.R., Poland, Austria, Hungary, Yugoslavia, Bulgaria, Italy, U.S.A., Egypt etc. He published hundreds of scientific papers in Czecho-Slovakia and abroad and more than 30 monographs out of which the most important are: *Slovosled a vetosled v slovenčine* (1965), *Frekvencia slov v slovenčine* (1969), *Exakte Typologie von Texten* (1973), *Žánre vecnej literatúry* (1975), *Retrográdny slovník slovenčiny* (1976), *Štylistika slovenského jazyka* (1977), *Dramatický text* (1979), *Učebník slováckého jazyka* (1981), *A Grammar of Contemporary Slovak* (1983), *Jazyk a reč* (1984), *Moderná slovenčina* (1984).

BASIC SLOVAK

JOZEF MISTRÍK

SLOVENSKÉ PEDAGOGICKÉ NAKLADATELSTVO
BRATISLAVA 1991

Autor © prof. PhDr. Jozef Mistrík, DrSc., 1980

Lektorovali: Jean Ruppeldtová a Martin Votruba

Schválilo Ministerstvo školstva SSR dňa 31. januára 1980 číslo Š 1170/1980-32
ako vysokoškolskú učebnicu pre poslucháčov Letného seminára slovenského
jazyka.

Štvrté vydanie

ISBN 80-08-01333-8

*This Slovak manual is designed for English speaking students. It is a textbook based on the principle of systematically established results gained from observing the frequency of words and the distribution of forms in Slovak. In 15 lessons only 800 of the most frequent words are repeated, and these have been selected from texts containing 1 000 000 words (J. Mistrík, *Frekvencia slov v slovenčine*. Bratislava 1969). Apart from this the textbook *Basic Slovak* provides only a survey of all the fundamental grammatical phenomena.*

Methodical notes. (1) Do not learn the declension and conjugation paradigms mechanically from the tables. That is to say, the tables are included merely for the purpose to help the reader grasp how a particular phenomenon is linked to the grammatical system. The meaning and form of a word should only be learned in context. (2) It is recommended that the texts in Slovak be always read aloud and also be copied out frequently. (3) It is not sufficient only to understand a rule or the meaning of a word – it must be practised, and therefore it is necessary to repeat some exercises several times.

Author

Distinguish:

lavica (bench) – ľavica (left hand); hlad (hunger) – hľad (look); hladí (he caresses) – hľadí (he looks); ľad (tune) – ľad (ice); lak (varnish) – ľak (scare); roľa (role) – roľa (field); uhol (angle) – uhol (coal); sila (power) – šila (she sew); brat (brother) – brať (to take); nás (us) – náš (our); sud (barrel) – súd (court); vecný (factual) – večný (eternal); rad (line) – rád (gladly); hodiť (to throw) – chodiť (to walk).

Read aloud:

forma, farba, treba, robiť, orgán, fosfor, gaštan, akoby, vlast, nos, možno, mesto, vláda, nový, hlava, nech, hlas, jeho, koho, ucho, trocha, hádže, hrdza, medzi, cesta, vec, mláďa, práca, noc, číslo, váš, život, duša, dúcha, chlap, hrach, hrachu, hrachom, trhať, vrhať, mrhať, držím, pršať, strkať, hlboko, dlho, dĺžim, slnko, vrták, vrta, hrba, mŕtvy, mŕtkvy, hľbať, okolo, veľa, slnko, veľmi, hľadať, hladný, chladný, chvíľa, mŕľa, trpne, vždy, ukázať, ukáže, ostatný, šaty, ruka, ručiť, rúčka, posledný, aspoň, peň, kameň, kto, najmä, vojna, džbán, ďalší, ďakovať, mladosť, radosť, mláďa, hrdza, vrba, gajdy, choroba, horí, chorý, hoď, choď, chlad, hlad, hľad, hľadať, nech, chuť, cíť, čaša, taxa, prax, vysoký, výšava, šťava, oprášiš, prší, trčí, hrčať, plný, vlna, žltý, žltok, prhľava, kŕmiť, ďalší, džavot, medzi, džbán, jama, príst, stŕpnuť, zhrnúť, vlk, stĺp, popíchať, rásť, právo, dar, darovať, remeslo, slovenský, česko-slovenský, slovenčina, Angličan, Anglicko, prameň, dúfať, ošľovovať, organ.

PALATALISATION

In writing *i, í* or *e* following after *d, l, n, t* usually mark the soft form of the consonants. It means:

in writing:		in pronunciation:
di, lí, ni, ti	} →	ďi, ľi, ňi, ti
di, lí, ní, tí		ďí, ľí, ňí, tí
de, le, ne, te		ďe, ľe, ñe, te

(Contrary to: dy, ly, ny, ty; dý, lý, ný, tý; dé, lé, né, té)

E.g. *deťi* is pronounced as [ďeťi], *nikto* as [ňikto], *ticho* as [ticho], *sedí* as [seďi], *nelení* as [ňeleňi] etc.

548261

Read aloud:

len, ani, alebo,
chodiť, chodím, ch
hneď, nikdy, vráti
otec, nejaký, necha
telo, ulica, nijaký,
desať, robotník, les
tisíc, pekne, jednot

Exceptions: *ten*,
without palatalisati

Dopravný podnik
Bratislava, š. p.
Cestovný lístok
po označení pla-
tí vo vozidlách
mestskej hromad-
nej dopravy na
jednu cestu na
linkách Doprav-
ného podniku
Bratislava, š. p.

9	8	7
6	5	4
3	2	1

áni, nech, ďalej, posledný,
odíte, jediný, jedine, stále,
ráti, hľadá, dedina, hodina,
cítiš, ďaleko, ležať, vlastne,
ť, platidlo, stratil, letí, iste,
ať sa, všade, blízky, ďaleký,
totiž, neskoro.

vtedy, odísť are pronounced

GS

Slovak has three diphthongs with *i* as the first element (*ia*, *ie*, *iu*) plus diphthong *ô* [ʊo]. The element *i* is pronounced more sharply and clearly than the second element (*a*, *e*, *u*). The diphthong *ia* is pronounced as [ja], *ie* as [je], *iu* as [ju]. Diphthong *ô* as [ʊo].

E.g.: *viac* – [vjac], *miesto* – [mjesto], *cudzíu* – [cudzju], *kôň* – [kʊoň]. Or *nie* – [nje], *vedieť* – [vedjeť], *myslieť* – [mysljeť], etc.

VOICED AND VOICELESS CONSONANTS

Most consonants are paired in respect to whether they are voiced or voiceless. The place of articulation is the same for both consonants. With voiced consonants the vocal cords vibrate, while with voiceless consonants they remain motionless.

PAIRS OF CONSONANTS

Voiced b d ě dz dž g h v z ž
Voiceless p t ě c č k ch f s š

The consonants *j*, *l*, *ľ*, *m*, *n*, *ň*, *r* are voiced, but have no voiceless correspondents.

When a voiced (paired) consonant is at the end of the word, it becomes voiceless:

10°C = 50°F

20°C = 68°F

30°C = 86°F

S: Bola to hra,
vám.

Vocabulary

anglický (anglicky) – E
celok – whole

centimeter (cm) – centimeter

Česká a Slovenská Federatívna Re-
publika (ČSFR) – Czech and Slo-
vak Federal Republic (C.S.F.R.)

Česko-Slovensko – Czecho-Slovakia
slovenský, á, é – Slovak

český, á, é – Czech

halier – heller

hora (les) – forest

inak – otherwise, else

jaskyňa – cave

kilogram (kg) – kilogram (kilogramme)

liter (l) – liter

meter (m) – metre

možnosť – possibility, chance, opportu-
nity

možnosti – facilities, possibilities

nakoniec – finally, at last

národ, ný, ná, né – nation, national

nula (0) – zero, nought

odkedy – since

okrem – besides, except

orgán – organ, authority

plocha – area, surface

počet – number

pokus – attempt, experiment

Dopravný podnik
Bratislava, š. p.
Cestovný lístok
po označení pla-
tí vo vozidlách
mestskej hromad-
nej dopravy na
jednu cestu na
linkách Dopravné-
ného podniku
Bratislavy, š. p.

9	8	7
6	5	4
3	2	1

hral so záujmom. Ďakujem

nie – uprising

slovenské národné povstanie (SNP)
– Slovak National Uprising

prameň, voda: minerálne pramene
(vody) – mineral springs;

termálne pramene (vody) – thermal
springs

pýtať sa i – to ask (a question)

rozdiel – difference

rozvoj – development

spomenúť p, spomínať i – to remem-
ber, to recall

stav – state, condition

stavať i – to build, to construct

storočie – century

stupeň – degree

štát – state

štvorcová míľa (kilometer) – square
mile

Tatry: Vysoké Tatry – the High Tatras;

Nízke Tatry – the Low Tatras

určiť p, určovať i – determine, appoint

uviesť p – to say

územie – territory

vlasť – country, home, native land

vraj – they say, it is said

vrch – hill, mountain

vyjadrovať (sa) i – to express

GRAMMAR

1. Cardinal numerals:

1 jeden, jedna, jedno	11 jedenásť	}	-násť
2 dva, dve, dvaja	12 dvanásť		
3 tri, traja	13 trinásť		
4 štyri	14 štrnásť		
5 päť	15 pätnásť		
6 šesť	16 šestnásť		
7 sedem	17 sedemnásť		
8 osem	18 osemnásť		
9 deväť	19 devätnásť		
10 desať	20 dvadsať		

Cardinals *dva*, *tri*, *štyri* also have forms: *dvaja*, *dve*, *traja*, *štyria*.

Cardinals from *päť* upwards also have the forms with the ending *-i*: *piati*, *desiati*.

20 dva	}	-dsať	dvadsať	100 sto
30 tri			tridsať	200 dvesto
40 štyri			štyridsať	500 päťsto
50 päť	}	-desiat	päťdesiat	1000 tisíc
60 šesť			šesťdesiat	2000 dvetisíc
70 sedem			sedemdesiat	10 000 desaťtisíc
80 osem			osemdesiat	1 000 000 milión
90 deväť			deväťdesiat	

1982 tisíc deväťsto osemdesiatdva

2 800 456 dva milióny osemsto tisíc štyristo päťdesiatšesť

2,54 2 celé 54 stotín

2,205 2 celé 205 tisícín

Numeral *jeden* as adjective, declined like *ten*.

Numerals from 2 to 4 are used with the nominative and the accusative plural of nouns. Numerals from 5 upwards and indefinite numerals are followed by the genitive plural of nouns, pronouns and adjectives: 5 rokov, 10 litrov, 70 000 štvorcových kilometrov.

In constructions of verbs with numerals from 5 upwards the verbs are used in the singular. E.g. na stole je šesť kníh, tu žije 300 000 ľudí etc.